

Piezīmes un atsaucis Natura 2000 teritorijas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods:	6216
Suga:	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>
Natura 2000 teritorijas kods:	LV0536700
Natura 2000 teritorijas nosaukums:	Zušu – Staiņu sēravoti
Eksperts(i):	Linda Uzule
Darbs pabeigts:	8.12.2022.
Vispārējās piezīmes:	<p>Spīdīgā āķīte <i>Hamatocaulis vernicosus</i> (Mitt.) Hedenäs (syn. <i>Drepanocladus vernicosus</i> (Mitt.) Warnst.) ir subkosmopolītiska, plaši izplatīta sūnu suga abās Zemes puslodēs aukstajos un mērenajos apgabalos – Eiropā, Grenlandē, Sibīrijā, Ķīnā, Japānā un Ziemeļamerikā, kā arī kalnos – Himalajos, Āfrikas austrumos un dienvidos, Centrālamerikā un Dienvidamerikā. Eiropā suga sastopama ziemeļu, rietumu un centrālajā daļā, galvenokārt mežu zonā un mežastepē; samērā bieža tā ir ziemeļu apgabalos, bet centrālajā daļā reta un sarūkoša suga nosusināšanas, kūdras ieguves un zemes lietojuma maiņas dēļ. Aug gan karbonātiskās augtenēs, gan vietās ar samērā zemu pH minerotrofos purvos un purvainās pļavās, pārplūstošās vietās (Bambe u.c., 2022).</p> <p>Latvijā literatūrā spīdīgā āķīte atzīmēta kā mezotrofs higrofits, kas bieži sastopams ar karbonātiem nabadzīgos zāļu purvos, mitrās pļavās, avotainos purvos, periodiski pārplūstošās vietās ezeru krastos. Sugai bez tipiskās formas f. <i>vernicosus</i> vēl nodala f. <i>inundatus</i>, f. <i>gracilescens</i> un f. <i>Major</i> (Bambe u.c., 2022).</p>

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	<p>4</p> <p>Aprēķinos izmantoti dati no 2016. g. monitoringa, kurš veikts DL “Zušu – Staiņu sēravoti” Sibīrijas mēlziedes populācijas uzskaitē. Veicot Sibīrijas mēlziedes monitoringu, A. Opmanis DL teritorijā divās vietās konstatējis arī spīdīgo āķīti. Speciāls monitoringš šai sugai DL teritorijā līdz šim nav veikts, tādēļ pastāv liela iespējamība, ka suga sastopama vēl citās DL vietās. 2016. g. A. Opmanis sugu atradis divās vietās, no kurām vienā vietā sugas aizņemtā platība vērtēta ar 3 m², bet otrā – ar 1 m² (Opmanis, 2016; Opmanis pers.kom., 2022).</p> <p>Neskatoties uz to, ka informācija par sugas sastopamību DL “Zušu – Staiņu sēravoti” zināma jau kopš 2016. g., informācija par šīs sugas esamību DL teritorijā nav ievietota Natura 2000 SDF.</p>

Lauks	Paskaidrojums																																																																											
Unit_CV	Kvadrātmetri Pamatojoties uz “Augu monitoringa metodiku Natura 2000 teritorijās un ārpus tām”, sūnu, ķērpju un lielākoties arī ūdensaugu gadījumā populācijas lielumu novērtē m ² (Baroniņa, 2014; DAP, 2017; DAP, 2022).																																																																											
Habitat	Annex I viens																																																																											
Annex I	7160 DL “Zušu – Staiņu sēravoti” teritorijā spīdīgā āķīte sastopama ES aizsargājamā biotopā 7160 <i>Minerālvielām bagāti avoti un avotu purvi</i> .																																																																											
Annex I_area_USE	0,16 Spīdīgā āķīte DL “Zušu – Staiņu sēravoti” teritorijā sastopama divos poligonos, kuru platība ir 0,16 ha. Sugas dzīvotnes laukuma platība noteikta LatViaNature projekta izstrādātajā Augu monitoringa rīkā (1. pielikuma 1. attēls), pamatojoties uz A. Opmaņa līdzšinējiem sugas novērojumiem šajā teritorijā.																																																																											
Other_area_USE	Na																																																																											
OK_DEN	Spīdīgās āķītes populācijas segumi (seguma mērvienība – m ² /ha) Natura 2000 teritorijās redzami zemāk esošajā tabulā. Ar zaļo krāsu tabulā attēlots eksperta noteiktais optimālais segums, bet ar oranžo krāsu attēlota konkrētā Natura 2000 teritorija. <table><tr><th>N2000 teritorija</th><th>CV_DEN, m²/ha</th><th>Segums</th></tr><tr><td>Augšdaugava</td><td>105.14</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Motrines ezers</td><td>43.42</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Zušu-Staiņu sēravoti</td><td>25.00</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Krustkalnu dabas rezervāts</td><td>18.52</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Kaučers</td><td>11.32</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Elles purvs</td><td>10.29</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Slīteres nacionālais parks</td><td>5.20</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Augšzeme</td><td>5.05</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Bednes purvs</td><td>4.25</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Gaujas nacionālais parks</td><td>3.40</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Taurīšu ezers</td><td>2.62</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Draugolis</td><td>2.55</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Laukezers</td><td>1.69</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Vesetas palienes purvs</td><td>1.18</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Rāznas nacionālais parks</td><td>1.00</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Mežole</td><td>0.99</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Lapiņu ezers</td><td>0.74</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Aizdumbles purvs</td><td>0.70</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Ventas ieleja</td><td>0.62</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Ances purvi un meži</td><td>0.24</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Silene</td><td>0.10</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Pelcīšu purvs</td><td>0.07</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Viskūžu sala</td><td>0.07</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Sedas purvs</td><td>0.06</td><td>Zems</td></tr></table>	N2000 teritorija	CV_DEN, m ² /ha	Segums	Augšdaugava	105.14	Augsts	Motrines ezers	43.42	Augsts	Zušu-Staiņu sēravoti	25.00	Augsts	Krustkalnu dabas rezervāts	18.52	Augsts	Kaučers	11.32	Augsts	Elles purvs	10.29	Augsts	Slīteres nacionālais parks	5.20	Optimāls	Augšzeme	5.05	Optimāls	Bednes purvs	4.25	Optimāls	Gaujas nacionālais parks	3.40	Optimāls	Taurīšu ezers	2.62	Optimāls	Draugolis	2.55	Optimāls	Laukezers	1.69	Zems	Vesetas palienes purvs	1.18	Zems	Rāznas nacionālais parks	1.00	Zems	Mežole	0.99	Zems	Lapiņu ezers	0.74	Zems	Aizdumbles purvs	0.70	Zems	Ventas ieleja	0.62	Zems	Ances purvi un meži	0.24	Zems	Silene	0.10	Zems	Pelcīšu purvs	0.07	Zems	Viskūžu sala	0.07	Zems	Sedas purvs	0.06	Zems
N2000 teritorija	CV_DEN, m ² /ha	Segums																																																																										
Augšdaugava	105.14	Augsts																																																																										
Motrines ezers	43.42	Augsts																																																																										
Zušu-Staiņu sēravoti	25.00	Augsts																																																																										
Krustkalnu dabas rezervāts	18.52	Augsts																																																																										
Kaučers	11.32	Augsts																																																																										
Elles purvs	10.29	Augsts																																																																										
Slīteres nacionālais parks	5.20	Optimāls																																																																										
Augšzeme	5.05	Optimāls																																																																										
Bednes purvs	4.25	Optimāls																																																																										
Gaujas nacionālais parks	3.40	Optimāls																																																																										
Taurīšu ezers	2.62	Optimāls																																																																										
Draugolis	2.55	Optimāls																																																																										
Laukezers	1.69	Zems																																																																										
Vesetas palienes purvs	1.18	Zems																																																																										
Rāznas nacionālais parks	1.00	Zems																																																																										
Mežole	0.99	Zems																																																																										
Lapiņu ezers	0.74	Zems																																																																										
Aizdumbles purvs	0.70	Zems																																																																										
Ventas ieleja	0.62	Zems																																																																										
Ances purvi un meži	0.24	Zems																																																																										
Silene	0.10	Zems																																																																										
Pelcīšu purvs	0.07	Zems																																																																										
Viskūžu sala	0.07	Zems																																																																										
Sedas purvs	0.06	Zems																																																																										

Lauks	Paskaidrojums			
	Gulbinkas purvs	0.03	Zems	
OPT_DEN	<p>Optimālais segums izvēlēts, balstoties uz eksperta viedokli, salīdzinot sugas segumus visās Natura 2000 teritorijās, kur suga sastopama.</p> <p>Par optimālo segumu izraudzīts DL “Draugolis” segums – 2,55 (zemākais no optimālajiem segumiem).</p> <p>DL “Zušu – Staiņu sēravoti” spīdīgās āķītes segums ir viens no augstākajiem starp visām Natura 2000 teritorijām.</p>			
OK_NEW	Nē.			
AREA_NEW	0			
OK_INT	<p>Nē.</p> <p>Jautājumu par indivīdu translokāciju izskata tikai gadījumos, kad Biotopu direktīvas 17. panta ziņojumā sugas aizsardzības stāvoklis novērtēts kā U2.</p>			
IND_INT	0			
Papildus nosacījumi	Nepieciešams veikt detalizētu sugas izpēti teritorijā un uzsākt sugas monitoringu.			
Cits lauks				

Izmantotā literatūra

Bambe, B., Baroniņa, V., Suško, U. 2022. Spīdīgās āķītes *Hamatocaulis vernicosus* (Mitt.) Hedenäs izplatība un populāciju dinamika Latvijas Natura 2000 teritorijās. Latvijas Veģetācija 32: 49-63

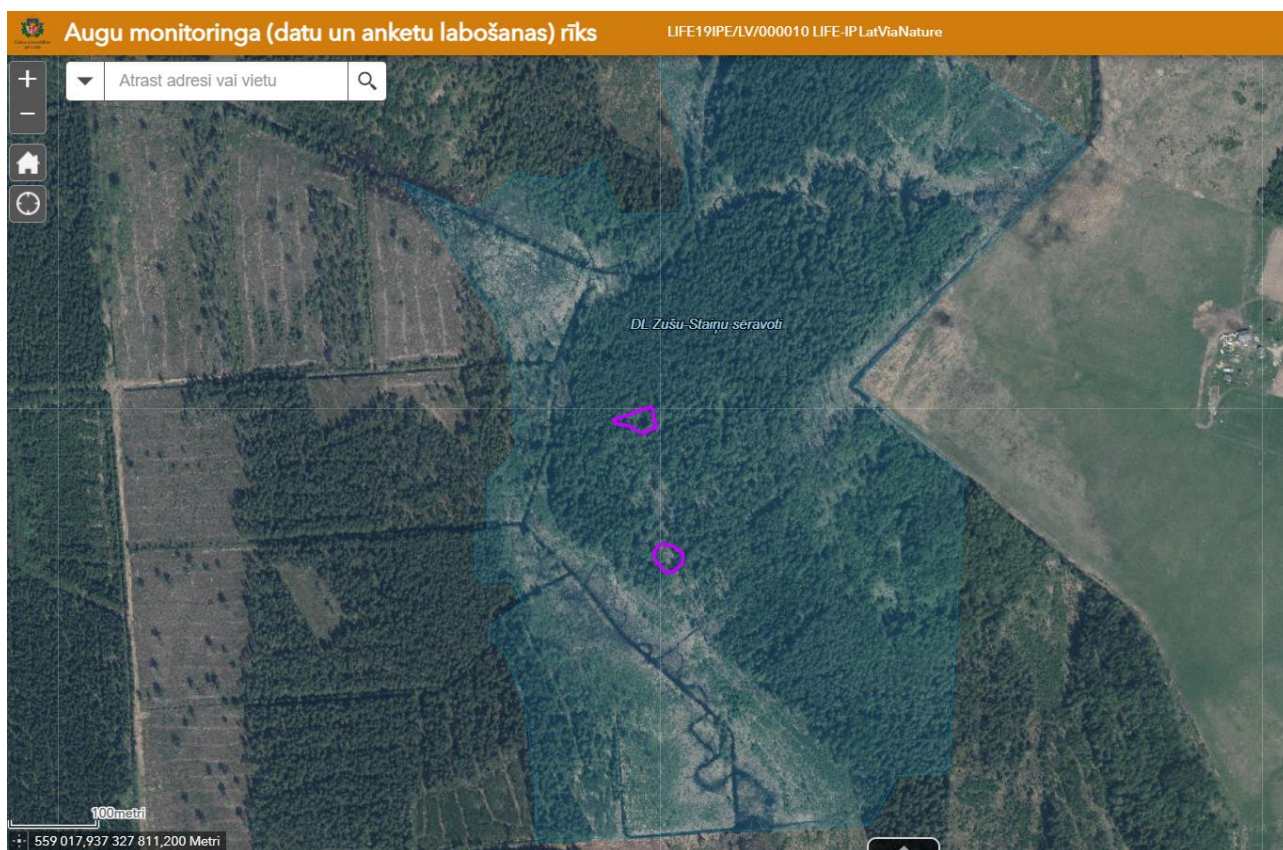
Baroniņa, 2014. Dabas aizsardzības pārvalde, 2017 un 2022. Augu monitoringa metodika Natura 2000 teritorijās un ārpus tām. 20 lpp. Pieejams: <https://www.daba.gov.lv/lv/media/13936/download>

Dabas aizsardzības pārvaldes Augu monitoringa rīks.

Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēma “Ozols”.

Natura 2000 SDF – Zušu – Staiņu sēravoti. Skatīts 28.11.2022. Pieejams: <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=LV0536700>

Opmanis, A. 2016. Natura 2000 vietu augu monitoringa anketa – *Hamatocaulis vernicosus*, Zušu – Staiņu sēravoti. Npublicēts materiāls.

1.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēloti spīdīgās āķītes dzīvotnes laukumi DL “Zušu – Staiņu sēravoti”. Ekrānšāviņš uzņemts 28.11.2022.